

a kurrens román könyvészet, melynek hiányát SCHNEIDER méltán veti Európában egyedül a román tudományosság szemére. De nincsenek a külön tudományágaknak sem bibliográfiai, s amire a legnagyobb szükség lenne, a román bio-bibliográfia sem készült még el. Erre az utóbbira nézve, mint követendő példát, a SZINNYEI 14 kötetes Magyar Írók-ját állítja a román kutatók elé. A legsürgősebben megoldandó feladatoknak az International Bibliography of Historical Sciences-t követő módszer bevezetését és egy egyetemi bibliográfiai intézet felállítását tartja, mely utóbbiban a diákok és a vezető professzorok közös munkájaként megszülethetnek a várva-várt szakbibliográfiák. A szorosabb értelemben vett könyvtártudományban a történeti kutatás nagy részét IORGA már elvégezte. A mai óromániai könyvtárak kivétel nélkül a XIX. századból származnak. A CANTACUZINO-, BRÂNCOVEANU-, MAVROCORDAT-fejedelmi könyvtárak éppúgy, mint URECHE, COSTIN historikusok régi könyvtárai ma már nem állnak fenn. A mai Románia területén egyedül Erdélyben vannak többszázados multa visszatekintő könyvtárak, melyek azonban kevesebb román érdekléssel bírnak, minthogy magyar és szász intézmények birtokában vannak. Hasonlóképen az egyetlen igazán korszerű könyvtáráépület is Erdélyben, Kolozsvárt van, még a régi magyar egyetem építménye. A gyakorlati könyvtártudományban is sok tennivaló vár munkás kezekre. Eltekintve attól, hogy a könyvtárak kezelését, a közönség zavartalan kiszolgálását a mai szakképzettség nélküli könyvtárosgeneráció nem képes kifogástalanul elvégezni, a közkönyvtárakra vonatkozó törvények sem állnak a kor színvonalán. Míg például Németországban egyetlen olyan könyvtár van, amelyik a törvényes kötelempéldányok megőrzésével foglalkozik, addig Romániában 10 intézményre hárul ez a feladat, amelynek természetesen elsősorban anyagi feltételek hiánya miatt nem tudhatnak eleget tenni. Könyvtárosképző-tanfolyamok, új kötelempéldánytörvény, modern könyvtáráépületek és számtalan más elvégezni való van még ezen a téren. A román tudomány akadálytalan fejlődését csak a kellő színvonalon megszervezett könyvtárkultúra biztosíthatja — fejezi be a szerző tanulmányos írásművét.

Carol Göllner: *Anul revoluționar 1848 în principatele române. O contribuție bibliografică.* (Az 1848-as forradalmi év a román fejedelemségekben. Bibliográfiai adalékok.) *Bibliotheca Bibliologica*, 2-ik szám. Kolozsvár, 1934, 8°, 18. l.

Az 1848-i forradalmi események az egész Dunavölgyét lázba hozták. A két román fejedelemségben csak úgy mint Magyarországon, Csehországban, Lengyelországban és másutt a francia szabadságeszmék terjesztői csak az alkalmas pillanatot várták a megmozduláshoz és ez

a pillanat a párizsi események hatása alatt 1848 elején elkövetkezett. A román forradalmak közelről sem voltak olyan nagy horderejűek, mint a magyar szabadságharc; előkészület, anyagi és politikai támasz hiányában a török és orosz hatalmak csakhamar elfojtották őket, de ezen rövid idő alatt is alkalom került a magyar és román nemzeti mozgalmak különféle kapcsolódásaira. KOSSUTH levelezése BĂLCESCU-val, a havaselti forradalmi bizottság békítőkísérletei a magyarság és az erdélyi románok között, majd később a román emigráció sűrű kapcsolatai magyarokkal, mind olyan momentumok, amelyek természetesen közelről érdeklík a magyar kutatókat is. GÖLLNER munkájában találunk nem egy könyvcímet ezekre a kérdésekre vonatkozólag is. De nem hallgathatjuk el, hogy ez a bibliográfia, minthogy eredetileg egy részletkérdés könyvészte volt és a szerző csak utóbb egészítette ki bővebb szempontok szerint, úgy látszik a kiegészítés egyoldalúsága miatt, különösen magyar vonatkozásokban meglehetősen hiányos. A rövid előszóban a könyvészt összeállítója maga sem tisztázza elég világosan célját, hogy tudniillik teljes bibliográfiát akar-e adni, vagy csak kiegészíteni már meglévő, de általa sajnos, nem idézett munkát? Amennyiben az utóbbi volt célja, értékes adalékokat szolgáltatott a kérdés irodalmához, ha azonban az előbbi, munkája további kiegészítésre vár.

Ioachim Craciun: *Activitatea științifică la Universitatea Regele Ferdinand I din Cluj în primul deceniu. 1920—1930.* (Tudományos munkásság a kolozsvári I. Ferdinánd király-egyetemen az első évtizedben.) *Bibliotheca Bibliologica*, 3. sz. Kolozsvár, 1936. 8°, 322 l.

Terjedelmes bibliográfiában közli a szerző a kolozsvári egyetem tanárainak és egész tanszemélyzetének tízévi tudományos munkásságát. Ezek szerint az említett idő alatt az egyetemi szerzők tollából 5166 kisebb-nagyobb publikáció látott napvilágot, az egyetemi tanárok 46 folyóiratot szerkesztettek, 1837 munka ezek közül nem román nyelven jelent meg. A fakultások közül az orvosi és a bölcsészeti vezetnek, amennyiben az előbbinek különösen külföldi publikációi majdnem elérik az ezres számot. Magyar szempontból elsősorban érdekes az egyetem keretén belül még működő, illetve a tíz év alatt működött magyar tanárok, munkavezetők, asszisztensek műveinek felsorolása, itt elsősorban BOTH ERNŐ, BUDAY ÁRPÁD, DIENES-GÖTZ IRÉN, ELEKES MIKLÓS, FERENCZI SÁNDOR, FERENCZI MIKLÓS, KELEMEN LAJOS, KOVÁCS ISTVÁN, KRISTÓF GYÖRGY, NYÁRÁDY GYULA, PÉTERFI MÁRTON, ROSKA MÁRTON, ROTH MARCELL, ORIENT GYULA jönnek számításba. Nem kevésbé lényegesek a jogi kar professzorainak az erdélyi jogi életre vonatkozó cikkei és könyvei, de a legnagyobb érdeket